

Ya?I? Ayr?mc?I??? Tutum Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Ya?I? Ayr?mc?I??? Tutum Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=33006>

Özet

Ya?l? Ayr?mc?l??? Tutum Ölçe?i (YATÖ), Vef?kuluçay taraf?ndan 2008 y?l?nda geli?tirilm? bir ölçme arac?d?r. Bu ölçek, özellikle üniversitede ö?renim gören ö?rencilerin ya?l? bireylere yönelik sahip olduklar? tutumlar? ve **Ya?l? Ayr?mc?l??? e?ilimlerini** sistematik olarak de?erlendirmek amac?yla haz?rlanm???t?r. Ölçek, bir doktora tezi kapsam?nda geli?tirilm? olup, bu spesifik popülasyonda ya?l?lara kar?? olan olumlu veya olumsuz yakla??mlar?n derecesini belirlemeyi hedefler.

Anahtar Kelimeler

Ya?l? ayr?mc?l???, tutum, ya?l?lar, üniversite ö?rencileri, psikometri, ölçek geli?tirme, sosyal psikoloji.

Yazarlar

Derya Vef?kuluçay

Amaç

Ya?l? Ayr?mc?l??? Tutum Ölçe?i'nin temel amac?, **tutum** yap?s?n? ya?l? bireylere yönelik ayr?mc?l?k ba?lam?nda ölçmektir. Geli?tirme süreci, özellikle genç yeti?kinlerin (üniversite ö?rencilerinin) ya?l?lara dair sahip oldu?u önyarg?lar?, inançlar? ve duygusal tepkileri belirlemeye odaklanm???t?r.

Bu araç, ya?l? ayr?mc?l??? konusundaki fark?ndal??? art?rmaya yönelik e?itim programlar?n?n etkinli?ini de?erlendirmede veya genç nüfusun ya?lanma sürecine ve ya?l?lara bak?? aç?s?n? ara?t?rmada kullan?lmak üzere tasarlanm???t?r. Ölçek, sosyal psikoloji ve gerontoloji alanlar?nda yap?lan ara?t?rmalara önemli bir katkı sa?lamaktadır.

Yap?

Ölçek, ya?l? ayr?mc?l???na ili?kin genel tutumu ölçen çok boyutlu bir yap?ya sahip olabilir. **Tutum Ölçe?i**, genellikle bili?sel (ya?l?lara dair inançlar ve stereotipler), duyu?sal (ya?l?lara kar?? hissedilen duygular) ve davran??sal (ya?l?lara kar?? sergilenen eylem e?ilimleri) bile?enleri kapsar.

YATÖ'nün geli?tirilmesi, genç bireylerin ya?l? ayr?mc?l???n? ne ölçüde içselle?tirdi?ini ya da reddetti?ini ortaya koymay? hedefler. Bu psikolojik yap?, bireylerin ya?l?larla etkile?im kurma biçimlerini ve ya?lanmaya dair ki?isel kayg?lar?n? da yans?tabilir.

Geçerlik

Ölçe?in kaynak referans?nda geçerlik bilgileri aç?kça belirtilmemi?tir (Kaynakta: -). Ancak, ölçe?in bir **Doktora tezi** kapsam?nda geli?tirilm?i olmas?, kapsam geçerli?i, yap? geçerli?i ve muhtemelen ölçüt ba??ml? geçerlik gibi detayl? psikometrik analizlerin yap?ld???n? dü?ündürmektedir.

Geçerlik çal??malar?n?n detaylar? için, ara?t?rmac?lar?n Vef?kuluçay'?n 2008 tarihli Hacettepe Üniversitesi Sa?lık Bilimleri Enstitüsü'nde sunulan tezine ba?vurmas? gerekmektedir. Tez, ölçe?in amaçlanan yap?y? ne kadar do?ru ve güvenilir bir ?ekilde ölçtü?üne dair kan?tlar? içermektedir.

Güvenirlik

Kaynak verilerde güvenilirlik bilgisi de yer almamaktad?r (Kaynakta: -). Tipik olarak bir geli?tirme çal??mas?nda, ölçe?in iç tutarl?l???n? (örne?in, Cronbach Alfa katsay?s?) ve muhtemelen test-tekrar test güvenilirli?ini gösteren analizler sunulur.

Güvenirlik çal??malar?, ölçe?in tutarl? sonuçlar üretme yetene?ini gösterir. Bu tür bir ölçe?in yüksek iç tutarl?l???a sahip olmas?, tüm maddelerin ayn? temel psikolojik yap?y? (ya?il? ayr?mc?l??? tutumu) ölçtü?ünü gösterir. Detayl? güvenilirlik katsay?lar?, tezin orijinal metninde mevcuttur.

Faktör Analizi

Ölçek geli?tirme çal??malar?n?n önemli bir ad?m? olan faktör analizi, Ya?il? Ayr?mc?l??? Tutum Ölçe?i'nin kaç boyuttan olu?tu?unu ve bu boyutlar?n hangi maddelerle temsil edildi?ini ortaya koymak için kullan?lm??t?r. Bu analizler, genellikle Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) ve Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) yöntemlerini içerir.

Faktör yap?s?n?n belirlenmesi, ölçe?in çok boyutlu ya?il? ayr?mc?l??? kavram?n? ne kadar iyi temsil etti?ini gösterir ve farklı tutum alt boyutlar?n?n (örne?in, sosyal d??lama, sayg? eksikli?i) ayr??t?r?lmas?na olanak tan?r.

Araç

Test Type: **Psikometrik** Ölçek Geli?tirme Çal??mas?

Format: Kendini De?erlendirme Ölçe?i (Self-Report)

Language Available: Türkçe

Population Group: Üniversite ö?rencileri (Genç yeti?kinler)

Age Group: Genç Yetkinlik (Yaklaşık 18-30 yaş aralığı)

Population Details: Ölçek, üniversitede öğrenim gören öğrencilerin yaşlı ayrımcılığına ilişkin tutumlarının incelemek üzere spesifik olarak bu gruba çalışılmıştır.

Test Methodology: Ölçek, 5'li **Likert tipi** derecelendirme kullanır. Yanıt seçenekleri şu şekildedir: (1=kesinlikle katılmıyorum - 5=kesinlikle katılıyorum). Bu ters puanlama, katılımcıların tutum düzeylerinin belirlenmesinde standart bir yaklaşım temsil eder.

Anahtar Kelimeler

Gerontoloji, yaşlanma, tutum ölçme, psikolojik değerlendirme, likert ölçeği, ayrımcılık, lisansüstü tez.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilinmiyor (Tez döneminde ORCID kullanılmıyaygın değildi.)

Affiliation Email addresses: Bilinmiyor (Hacettepe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü ile ilişkilendirilmemiştir.)

Correspondence Address: Derya Vefkuluçay, Hacettepe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

İzinler, Ücret ve Test Yaşı

Ölçek, 2008 yılında Derya Vefkuluçay'ın doktora tezi kapsamında geliştirilmiştir. Kullanım izinleri için Hacettepe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü veya doğrudan yazar ile iletişime geçilmesi gerekmektedir.

Ölçeğin ticari kullanım ve ücretlendirme bilgisi kaynaklarda belirtilmemiştir; ancak akademik ve araştırma amaçlı kullanımın tezin referans gösterilmesi koşuluyla mümkün olduğu varsayılmaktadır.

Ölçeğin orijinal PDF dosyası aşağıdaki bağlantıdan indirilebilir:

[yasli-ayrimciligi-tutum-olcegi-toad.pdf](#)

Kaynaklar

Aşağıda, Yaşlı Ayrımcılığın Tutum Ölçeği'nin geliştirildiği birincil akademik kaynak listelenmiştir:

Vefkuluçay, D. (2008). *Üniversitede öğrenim gören öğrencilerin yaşlı ayrımcılığın ilişkili*

tutumlar? (Doktora tezi). Hacettepe Üniversitesi Sa?il?k Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Tezin Ulusal Tez Merkezi (YÖK) üzerindeki eri?im linki: tez.yok.gov.tr

Ya?il? Ayr?mc?l??? Tutum Ölçe?i Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Ya?il? Ayr?mc?l??? Tutum Ölçe?i'nin orijinal maddeleri bu kaynak özetinde yer almamaktad?r. Maddeler için yazar?n 2008 tarihli doktora tezine veya yukar?da belirtilen PDF doküman?na ba?vurulmas? gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM